

ZAKON O ELEKTRONSKOM POSLOVANJU REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik RS br. 59/09

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se pružanje usluga informacionog društva, odgovornost davalaca usluga informacionog društva, te pravila u vezi sa zaključivanjem ugovora u elektronskom obliku.

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na zaštitu podataka, oblast oporezivanja, notarsku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, te igre na sreću sa novčanim ulozima.

Član 3.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) podatak je informacija, poruka i dokument sastavljen, poslan, primljen, zabilježen, uskladišten ili prikazan elektronskim, optičkim ili sličnim sredstvom, uključujući, ali ne ograničavajući se na prenos Internetom, elektronskom poštom, telefaksom,

b) informaciono društvo je društvo u kojem je stvaranje, distribucija, korišćenje i upravljanje informacijama upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija značajna ekonomska, politička i kulturološka aktivnost,

v) usluga informacionog društva je usluga koja se uz naknadu pruža elektronskim putem na pojedinačan zahtjev korisnika, a posebno prodaja robe i usluga posredstvom Interneta, nuđenje podataka na Internetu, reklamiranje posredstvom Interneta, elektronski pretraživači, te mogućnost traženja podataka i usluga koje se prenose elektronskom mrežom, posreduju u pristupu mreži ili pohranjuju podatke korisnika,

g) elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani sa drugim podacima u elektronskom obliku, a služe za identifikaciju potpisnika i autentičnosti potpisanog elektronskog dokumenta, kako je to definisano posebnim zakonom,

d) davalac usluga je pravno ili fizičko lice koje pruža usluge informacionog društva,

đ) korisnik usluge je svako pravno ili fizičko lice koje zbog profesionalnih ili drugih ciljeva koristi usluge informacionog društva,

e) ugovori u elektronskom obliku su ugovori koje pravna i fizička lica u potpunosti ili djelimično sklapaju, šalju, primaju, raskidaju, otkazuju, pristupaju i prikazuju elektronskim putem koristeći elektronska, optička ili slična sredstva, uključujući, ali ne ograničavajući se na prenos Internetom,

ž) komercijalno saopštenje je saopštenje u bilo kojem obliku, oblikovano da propagira, direktno ili indirektno, robu, usluge ili ugled svakog pravnog ili fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost, osim podataka:

1) koji omogućavaju direktan pristup aktivnostima pravnog ili fizičkog lica, uključujući sjedište ili adresu, naziv domena ili adrese elektronske pošte i

2) koji se odnose na robu, usluge ili ugled lica, prikupljene na nezavisan način, posebno ako je to učinjeno bez razmatranja finansijskih posljedica,

z) potrošač je svako fizičko lice koje sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju ni njegovoj poslovnoj aktivnosti ili preduzetničkoj djelatnosti, a u skladu sa odredbama posebnog zakona.

Član 4.

(1) Davalac usluga informacionog društva mora u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan korisnicima i nadležnim organima republičke uprave pružiti informacije kao što su:

a) ime i prezime ili firmu davaoca usluga,

b) sjedište ili adresu davaoca usluga,

v) ostale podatke o davaocu usluga na osnovu kojih korisnik može brzo i nesmetano stupiti s njim u vezu, uključujući elektronsku adresu putem koje je moguće ostvariti direktan kontakt,

g) broj sudskog registra u koji je davalac usluga upisan, te podatke iz registra,

d) pojedinosti o nadležnom organu, ako djelatnost davaoca usluga podliježe nadzoru,

đ) posebno registrovane djelatnosti ili profesije:

1) profesionalna institucija kod koje je davalac usluga registrovan,

2) profesionalni naziv i zemlja koja ga je odobrila i

3) uputstvo o profesionalnim pravilima u zemlji u kojoj se obavlja djelatnost i mjestu njihove dostupnosti,

e) poreski broj ako je davalac usluga obveznik plaćanja poreza na dodatnu vrijednost.

(2) Ako davalac usluga informacionog društva prikazuje cijene usluga, one moraju biti jasno i nedvosmisleno naznačene, a posebno se mora naznačiti jesu li u prikazane cijene uključeni troškovi dostave, ostali manipulativni troškovi, porez i drugi troškovi koji na bilo koji način utiču na prikazanu cijenu.

(3) Svako ima mogućnost da pruža usluge informacionog društva.

(4) Za pružanje usluga informacionog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.

Član 5.

Davalac usluga informacionog društva dužan je da osigura da svaki podatak iz komercijalnog saopštenja, koji je dijelom ili u potpunosti usluga informacionog društva, zadovoljava sljedeće uslove:

a) da je komercijalno saopštenje moguće kao takvo jasno prepoznati u trenutku kada ga korisnik primi,

b) da je lice u čije je ime sastavljeno komercijalno saopštenje moguće identifikovati,

v) da svaki promotivni poziv za dostavljanje ponude iz komercijalnog saopštenja, uključujući popuste i poklone, mora biti jasno identifikovan kao takav i

g) da uslovi koji se moraju ispunjavati za dostavljanje ponude iz komercijalnog saopštenja moraju biti lako dostupni, te predočeni u cjelosti.

Član 6.

Korišćenje elektronske pošte u svrhu slanja neželjenog komercijalnog saopštenja dopušteno je samo uz prethodni pristanak lica kojoj je takva vrsta saopštenja namijenjena.

Član 7.

- (1) Zaključivanje ugovora je moguće elektronskim putem, odnosno u elektronskom obliku.
- (2) Ponuda i prihvatanje ponude mogu se dati elektronskim putem, odnosno u elektronskom obliku.
- (3) Kada se elektronska poruka, odnosno elektronski oblik koristi kao sredstvo pri zaključivanju ugovora, takvom ugovoru se ne može osporiti pravna valjanost zbog činjenice da je sastavljen u obliku elektronske poruke, odnosno u elektronskom obliku.
- (4) Odredbe ovog zakona ne odnose se na sljedeće ugovore:
 - a) ugovori iz oblasti porodičnog prava ili prava nasljeđivanja,
 - b) darovne ugovore,
 - v) ugovore o opterećenju i otuđenju imovine za koje je potrebno odobrenje nadležnih organa koji se bave socijalnom zaštitom,
 - g) ugovore o prenosu prava vlasništva na nekretninama ili druge pravne poslove kojima se uređuju stvarna prava na nekretninama, osim ugovora o zakupu nekretnina,
 - d) druge ugovore za koje je posebnim zakonom propisano da se sastavljaju u obliku notarskog akta, odnosno isprave i
 - đ) ugovore i iskazivanje volje jemaca, ako je jamac lice koje djeluje izvan svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti.

Član 8.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, na ugovore zaključene elektronskim putem ili u elektronskom obliku primjenjivaće se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi.

Član 9.

Kada se kao pretpostavka valjanosti i nastanka ugovora traži potpis lica, smatraće se da taj uslov zadovoljava elektronska poruka potpisana elektronskim potpisom, u skladu sa odredbama Zakona o elektronskom potpisu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/08).

Član 10.

- (1) Davalac usluga informacionog društva dužan je da korisniku usluga prije zaključenja ugovora o pružanju usluga informacionog društva osigura na jasno i razumljivo sljedeće podatke i informacije:
 - a) procedure koje slijede u postupku zaključenja ugovora,
 - b) ugovorne odredbe,
 - v) opšti uslovi poslovanja ako su sastavni dio ugovora,
 - g) jezici ponuđeni za zaključenje ugovora i

d) kodeksi postupanja u skladu sa kojima postupaju davaoci usluga i informacije o tome kako se ti kodeksi mogu pregledati elektronskim putem.

(2) Davalac usluga informacionog društva dužan je da korisniku usluga, prije zaključenja ugovora o pružanju usluga informacionog društva, osigura tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravke pogrešnog unosa podataka u poruku prije njene predaje ili slanja.

(3) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu ugovoriti odstupanje od odredaba iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Odredbe st. 1, 2. i 3. ovog člana ne primjenjuju se na ugovore zaključene putem elektronske pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

Član 11.

Ugovorne odredbe i odredbe opštih uslova poslovanja ugovora sklopljenih u elektronskom obliku koje sklapaju davaoci usluga informacionog društva moraju biti dostupne korisnicima usluga na način da im je omogućeno njihovo skladištenje, ponovno korišćenje i reprodukovanje.

Član 12.

(1) Davalac usluga informacionog društva mora bez odgađanja elektronskim putem, posebno elektronskom poštom, potvrditi prijem elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za zaključenje ugovora.

(2) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu ugovoriti odstupanje od odredbe stava 1. ovog člana.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se na ugovore zaključene posredstvom elektronske pošte ili njoj izjednačenog oblika individualne komunikacije.

Član 13.

(1) Ugovor u elektronskom obliku sklopljen je onog trenutka kada ponuđač primi elektronsku poruku koja sadrži izjavu ponuđenog da prihvata ponudu.

(2) Ponuda i prihvata, te druge izjave volje preduzete elektronskim putem, primljene su kada im lice kome su upućene može pristupiti.

(3) Prilikom potrošačkih ugovora nije dopušteno odstupanje od primjene odredbe stava 2. ovog člana.

Član 14.

(1) Davalac usluga informacionog društva koji prenosi elektronske poruke koje mu je predao korisnik usluga, nije odgovoran za sadržaj poslane poruke i njeno upućivanje, ukoliko:

a) nije inicirao prenos,

b) nije izvršio izbor podataka ili dokumenata koji su predmet prenosa,

v) nije izuzeo ili izmijenio podatke u sadržaju poruke ili dokumenta i

g) nije izabrao korisnika prenosa.

(2) Prenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stava 1. ovog člana mora biti obavljeno tako da omogućava automatsko, posredničko i prolazno ili privremeno pohranjivanje prenesenih poruka i u

njima sadržanih podataka, te moraju biti privremeno pohranjene samo u periodu koji je potreban za prenos poruka.

Član 15.

Davalac usluga informacionog društva koji podatke koje je unio korisnik saopštava posredstvom komunikacione mreže nije odgovoran za automatsku, posredničku i privremenu pohranu, koja služi samo za djelotvornije oblikovanje prenosa podataka koju su tražili drugi korisnici, ako:

- a) ne mijenja podatke,
- b) uvažava uslove za pristup podacima,
- v) postupa u skladu sa pravilima za ažuriranje podataka,
- g) djeluje u skladu sa dopuštenom primjenom tehnologija za prikupljanje podataka i
- d) trenutno ukloni ili trenutno onemogućiti pristup podacima koje je pohranio odmah čim je saznao da su podaci u startu uklonjeni iz prenosa putem mreže ili je onemogućen pristup do njih ili je sud ili drugi nadležni organ naredio njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa.

Član 16.

(1) Davalac usluga informacionog društva koji pohranjuje podatke pružene od korisnika na zahtjev korisnika nije odgovoran za sadržaj pohranjenog podatka, ako:

- a) nema saznanja niti je mogao da zna o nezakonitom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka, kao i o sudskim postupcima vezanim za naknadu štete koja bi proizlazila iz nezakonitog djelovanja korisnika ili sadržaja pohranjenih podataka i ako nije bio niti mogao biti upoznat sa činjenicama ili okolnostima iz kojih bi nezakonita aktivnost korisnika bila očigledna i
- b) odmah čim je saznao ili postao svjestan da je riječ o nezakonitom djelovanju ili podatku, ukloni ili onemogućiti pristup podacima.

(2) Odredba stava 1. ovog člana neće se primijeniti u slučajevima kada je korisnik usluge lice zavisno na bilo koji način od davaoca usluge.

Član 17.

Davalac usluga koji putem elektronskog upućivanja otvori pristup trećim podacima nije odgovoran za te informacije, ako:

- a) nema saznanja, niti je mogao znati, o nezakonitom djelovanju korisnika ili sadržaju podataka u tim informacijama i
- b) odmah čim je saznao ili postao svjestan da je riječ o nezakonitom djelovanju ili podatku ukloni ili onemogućiti pristup podacima.

Član 18.

(1) Prilikom pružanja usluge informacionog društva davalac usluga nije obavezan da pregleda podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnima, odnosno ispituje okolnosti koje bi upućivale na nezakonito djelovanje korisnika.

(2) Davalac usluga informacionog društva mora odmah po saznanju obavijestiti nadležni republički organ ako utvrdi:

a) postojanje osnovane sumnje da korišćenjem njegove usluge korisnik preuzima nezakonite aktivnosti i

b) postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

(3) Davalac usluga mora na osnovu odgovarajućeg sudskog akta, odnosno upravnog akta, predložiti sve podatke na osnovu kojih se može preduzeti otkrivanje ili gonjenje počinioca krivičnih djela, odnosno zaštita prava trećih lica.

Član 19.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo nauke i tehnologije i Ministarstvo finansija, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom.

(2) Stručni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Agencija za informaciono društvo Republike Srpske.

(3) Radi sprovođenja upravnog i stručnog nadzora, davaoci usluga informacionog društva moraju ovlaštenim licima omogućiti pristup računarskoj opremi i uređajima, te bez odgađanja dati na uvid ili dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi sa predmetom nadzora.

Član 20.

(1) Korisnik usluga, ukoliko smatra da davalac usluga krši neko njegovo pravo, može podnijeti tužbu nadležnom sudu, u skladu sa zakonom.

(2) Korisnik usluga iz stava 1. može nadležnom sudu podnijeti zahtjev za određivanje privremene mjere u skladu sa zakonom koji uređuje ta pitanja.

Član 21.

Davalac usluga i primalac usluga za rješavanje međusobnih sporova mogu ugovoriti arbitražu, odnosno medijaciju u skladu sa zakonom koji uređuje ta pitanja.

Član 22.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice davalac usluga informacionog društva, ako:

a) prekrši opšte obaveze o informisanju (član 4),

b) prekrši obavezu informisanja u komercijalnom saopštenju (član 6),

v) prekrši obavezu osiguranja dostupnosti podataka za sklapanje ugovora (član 10),

g) suprotno članu 11. ovog zakona, ne omogući pristup odredbama ugovora i opštim uslovima poslovanja na način da ih korisnik može pohraniti, ponovo koristiti i reprodukovati,

d) prekrši obaveze propisane članom 18. st. 2. i 3. ovog zakona i

đ) onemogući pristup računarskoj opremi i uređajima, te bez odgađanja da na uvid ili dostavi potrebne podatke i dokumentaciju u vezi sa predmetom nadzora (član 19).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM odgovorno lice u pravnom licu davaocu usluga informacionog društva.

(3) Ako prekršaj iz stava 1. ovog člana počini fizičko lice, davalac usluga informacionog društva, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

Član 23.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o elektronskom poslovanju i elektronskom potpisu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 36/02).

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.